

פושעים יקרים

מאת גיא לשם

הם מתוחכמים, רציונלים, מגובים בסוללה של עורכי דין ויחצ"נים מנוסים, וגונבים בלי חשבון. נתונים חדשים שחושפת המשטרה מגלים שעברייני הצווארון הלבן גרמו למשק נזק של כ-7 מיליארד שקל ב-2007. בשורה רגב ממשטרת ישראל, שחקרה את התופעה, מציעה דרך לצמצם אותה

כתב האישום החמור שהוגש נגד שר האוצר לשעבר אברהם הירשזון לפני כשלושה שבועות - שבו הוא נאשם יחד עם בכירים נוספים לשעבר בהסתדרות העובדים הלאומית בגניבה מתמשכת של מיליוני שקלים במשך כחמש שנים - תפס את כותרות העיתונים וסיפק חומר לדיון ציבורי בעבירות של הצווארון הלבן.

אלא שהאישומים כנגד הירשזון, חמורים ככל שיהיו, הסיטו את תשומת הלב הציבורית ממאות תיקי חקירה אחרים בתחום המוגדר כעבירות כלכליות, הכוללות גם את עבירות הצווארון הלבן מהסוג שבהן מואשם הירשזון. פרצופו המוכר של הירשזון ותפקידו הבכיר הביאו את הפרשה לעמודים הראשונים בעיתונים, למרות היקף הגניבה הקטן ביחס לפרשות שנחשפו בישראל בשנים האחרונות.

כתב האישום נגד הירשזון הוא טיפה בים של עבירות המבוצעות על-ידי מגזר ייחודי באוכלוסייה - אלה שנמצאים בצמתים שבהם עובר הכסף, מכהנים בתפקידים שבהם איש לא שואל אותם שאלות או פשוט מוצאים שיטות לעקוף את החוק בדרך אל הכסף, תוך שיתוף פעולה עם נוכלים. וכגודל הסכום שהם יכולים להגניב לכיסם, כך גם גדל הפיתוי.

נתונים חדשים שחושפת המשטרה מגלים כי הנזק שנגרם למשק הישראלי ב-2007 כתוצאה מעבירות כלכליות המוגדרות בחוק היבש כעבירות מרמה בלבד הוא יותר מ-6.8 מיליארד שקל - כרבע מסך כל העלות למדינה של הפשיעה באותה שנה. סכום דמיוני כמעט על רקע התפלגות העבירות באותה שנה, שבה תפסו עבירות המרמה רק 2% מתוך כלל העבירות.

אלא שבניגוד לעבירות האלימות, המין, הרכוש והתעבורה, לקורבנות העבירות הכלכליות לרוב אין פרצוף, וגם הקופה הנגזלת היא בדרך כלל ציבורית. לרוב, איש אינו מתלונן, או שהדיווח על העבירה מבוצע זמן רב אחרי שהעבריינים כבר הספיקו להעלים כל ראיה. במקרים אחרים מעדיפים הקורבנות שלא להיחשף או לסגור את הפרשה בעצמם, באמצעות שימוש בחוקרים פרטיים ובעורכי דין.

ב-60 שנות קיומה של ישראל כיכבו בדפי העיתונים עברייני צווארון לבן רבים. רשימה חלקית מאוד שלהם כוללת את הבנקאי יהושע בן ציון שלקח הביתה 40 מיליון דולר מכספי בנק ארץ ישראל - בריטניה והביא להתמוטטותו, מנכ"ל החברה לישראל ויו"ר צים מיכאל צור שהורשע ב-1975 בשורה של עבירות שוחד ומרמה ונידון ל-15 שנות מאסר וכן אריה גולדין, שגנב בראשית שנות ה-90 עשרות מיליוני שקלים מחשבונות לקוחות חברת ההשקעות שניהל, כלל אינווסטמנט האוס.

גם יוסף טופול, החשב של אמות השקעות שמעל בכספי החברה, ותא"ל רמי דותן מחיל האוויר שהעביר לחשבונו הפרטי 12 מיליון דולר מכספי עסקות רכש שעליהן היה מופקד, זכו למקום של כבוד בהיכל התהילה של הנוכלים בישראל.

רמ"ד מחקר אסטרטגי וסטטיסטיקה באגף
תכנון במשטרה
גיל: 37

מצב משפחתי: נשואה + 3
מגורים: מזכרת בתיה

תצלום: אמיל סלמן / ג'יני

הצדיקים האלה, כמו גם הפקידה החרוצה מהבנק למסחר, אתי אלון, נהפכו למותגים של עבירות צווארון לבן בעיקר בגלל המשפטים המתוקשרים שנוהלו נגדם ועונשי המאסר שהוטלו בסופם. לעומת זאת, פרשה שפגעה בציבור רחב בהרבה - ויסות מניות הבנקים בראשית שנות ה-80 על-ידי הזרמת ביקושים באמצעות חברות קש שנשלטו בידי ראשי הבנקים - הסתיימה מבלי שהנאשמים בה בילו אפילו יום אחד בכלא, ומרביתם אף זכו לקריירה נאה למרות מעורבותם בפרשה. מיליארדי השקלים של הציבור שירדו לטמיון וההוצאות שנגרמו למדינה כתוצאה מאותה פרשה, כ-7 מיליארד דולר, כמעט שלא נחרתו בזיכרון הציבורי.

מאחר שתיקי החקירה בהם מככבים אישי ציבור בולטים זוכים להתייחסות רבה בתקשורת, נדמה כי מדובר שם במרמה בסכומים גבוהים. אלא שהכסף הגדול נמצא דווקא במקומות אחרים, והשוחד לאישי ציבור הוא רק חלק קטן במחזור הכספי של העבירות הכלכליות.

כאשר נחשפות פרשות חדשות, סובלת המשטרה מנחיתות קשה מול סוללות עורכי הדין היוקרתיים והיחצ"נים שמקיפים את החשוד. גם אם בסופו של דבר מתנהל משפט, הוא יכול להיגרר על פני שנים ולהסתיים בעונש קל ובקנס כספי מגוחך לעומת היקף המרמה. בתנאים כאלה, לא קשה להבין איך נהפכה ישראל בשנים האחרונות לחממה של עבריינות כלכלית המגלגלת מיליארדים.

סנ"צ בשורה רגב, העומדת כיום בראש מדור מחקר אסטרטגי וסטטיסטיקה באגף תכנון של המשטרה, הגישה באחרונה עבודת דוקטורט במשפטים העוסקת בהיבטים כלכליים וכמותיים של מדיניות אכיפת החוק על עבירות צווארון לבן בישראל. כבר בדברי הפתיחה לעבודה מדגימה רגב את החשבון הפשוט: הנזק הכספי שנגרם ממעילה בבנק למסחר על-ידי אדם אחד שקול לעלותן של 5,000 מכוניות גנובות, שמחירן הממוצע 50 אלף שקל.

"הסטטיסטיקה היבשה לא מסוגלת לשקף את היקף הנזק, את היקף התופעה ואת המשמעויות החמורות העולות ממנה", אומרת רגב. "כדי להבין את זה, מספיק לבחון את קריסת הבנק למסחר ובנק קוונטיננטל כתוצאה מעבירות כלכליות, ולאמוד את הנזק הכלכלי והנזק לאמון הציבור במערכת הבנקאות שנגרם כתוצאה מפרשות אלה. עבירות כלכליות בסדר גודל כזה יכולות להשפיע על מגמות כלכליות במדינה. במדינות המערב הבינו מזמן שמדובר בסיכון מרכזי ובתחום הפשיעה בעל ההשפעה הגדולה ביותר על החברה".

במסמך שחיברה באחרונה רגב היא חושפת עד כמה מסוכנת התופעה. היא בדקה את ממצאי סקרי ההונאות שמבצעים מדי שנה משרדי רואי החשבון ברלב ושות' ופאהן קנה ואת נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומצאה שעלותה השנתית הממוצעת של הפשיעה בישראל נעה בין 28 ל-30 מיליארד שקל - 4.5% מהתוצר המקומי הגולמי. במלים אחרות - הפשיעה הכלכלית גורמת נזק של כ-4,000 שקל בשנה לנפש בישראל במחירי 2007. מכאן נשאר רק לחשב איזו תועלת כלכלית תצמח למדינה מהורדת רמת הפשיעה.

רגב חישה ומצאה שירידה של 10% ברמת הפשיעה תחסוך למשק הישראלי 0.8-3.4 מיליארד שקל בשנה, תלוי בתמהיל העבירות. "העלות השולית של עבירות המרמה היא הגבוהה ביותר ביחס לנפח שלהן בתמהיל העבירות", אומרת רגב. "בעוד שהן מהוות 2% מסך כל העבירות, הן גורמות לכרבע מהנזק הכולל למדינה".

כשמדובר ביחס עלות-תועלת של לוחמה בעבירות כלכליות, המספרים בוטים עוד יותר. "עלייה של 1% במספר התיקים הגלויים (תיקים שבהם יש חשודים, ג.ל.) תביא לירידה של 1.2% בפשיעה לנפש", אומרת רגב. "כשמדובר בעבירות כלכליות, המשמעות הכספית היא כמובן גדולה יותר מאשר

בעבירות אחרות. כלומר, ירידה של 1.2% בפשיעת צווארון לבן תביא לירידה של 14.4% אחוז בעלות הפשע - כ-4 מיליארד שקל בממוצע בשנה".

במשטרה פועלים כיום כ-2,000 חוקרים בתחומים שונים, החל מחוקרי נוער ועד לחוקרי פשעים חמורים ביחידות ארציות. לפי נתוני המשטרה, חקירה ממוצעת של עבירה כלכלית עולה למשטרה כ-300 אלף שקל ומעסיקה שלושה חוקרים במשך שלושה חודשים. חקירות מתוחכמות יותר, שבהן נעזרים החוקרים באמצעים טכנולוגיים כדי להתמודד עם החידושים בעולם הפשע, עולות כמובן הרבה יותר. לפי רגב, תוספת של 1% במספר החוקרים - כלומר עוד 20 חוקרים בלבד - תוביל לירידה של 0.74% בפשיעה, שתחסוך כ-2.5 מיליארד שקל בשנה בממוצע.

הונאה חשבונאית הנזק של עבירות הצווארון הלבן לכלכלת ישראל

הנזק שנגרם למשק הישראלי ב-2007 כתוצאה מעבירות מרמה בלבד. מדובר ברבע מסך כל העלות למדינה של הפשיעה בישראל באותה שנה	6.8 מיליארד שקל
עלות הפשיעה הממוצעת בישראל מדי שנה - כ-4.5% מהתוצר המקומי הגולמי ו-4,000 שקל בשנה לנפש במחירי 2007	30-28 מיליארד שקל
חלקן היחסי של עבירות המרמה מכלל העבירות בישראל	2%
הן שוות ערך לנזק הכלכלי שנגרם ממעילה של אדם אחד (אתי אלון) בבנק למסחר, כ-250 מיליון שקל	5,000 מכוניות גנובות
ירידה ברמת הפשיעה יחסכו למשק הישראלי 0.8-3.4 מיליארד שקל בשנה	10%
עלות חקירה ממוצעת של עבירה כלכלית למשטרה. חקירות מתוחכמות יותר, שבהן נעזרים החוקרים באמצעים טכנולוגיים כדי להתמודד עם החידושים בעולם הפשע, עולות הרבה יותר	300 אלף שקל

אנחנו רואים רק את קצה הקרחון

עבודת הדוקטורט, שחיברה רגב בהנחיית פרופ' דוד ויסבורד מבית הספר למשפטים באוניברסיטה העברית והמשנה לנגיד בנק ישראל לשעבר, הכלכלן פרופ' יקיר פלסנר, בדקה אם קיימת הרתעה כללית בפשיעת הצווארון הלבן בישראל ומהם הגורמים המשפיעים על ההרתעה הזאת. הנחת הבסיס של המחקר היא שעברייני צווארון לבן הם עבריינים רציונליים, השוקלים עלות מול תועלת או רווח מול הפסד.

רגב בנתה מודל תיאורטי מקרו כלכלי שבוחן קבלת החלטות רציונלית על-ידי עברייני הצווארון הלבן. המודל משלב פרמטרים מעולם הכלכלה - כמו הכנסה לגיטימית ואבטלה - עם פרמטרים מעולם הקרימינולוגיה, כמו מספר חוקרים לנפש, שיעור פשיעה, שיעור גילוי העבירות, ההסתברות לתפיסת העברייין, שיעור התיקים שבהם הושגה הרשעה ורמת ענישה. הפרמטרים נוצרו על בסיס נתונים סטטיסטיים שנאספו בשני העשורים האחרונים בישראל. מהשוואת הנתונים נמצא קשר מובהק בין חומרת הענישה למידת ההרתעה, וקשר חזק במיוחד בין גודל הקנס הכספי בהשוואה להכנסה החוקית של העברייין הפוטנציאלי.

עוד נמצא כי עצם הבאתם של חשודים לחקירה, אפילו בלי שיובאו בפני בית המשפט ויורשעו, מובילה להרתעה אפקטיבית ולהפחתת רמת הפשיעה הכלכלית. רגב מדברת במחקרה על "אימת החקירה" של עברייני צווארון לבן, המגיעים בדרך כלל מרקע נורמטיבי ונרתעים מעצם הקלון שבהבאתם לחקירה.

עד למחקרה של רגב, ההנחה המקובלת היתה שירידה ברמת הפשיעה היא תוצאה של כליאת עבריינים, ולא הובאה בחשבון גם ההרתעה שבעצם קיום חקירה. לפי רגב, גידול של 1% במספר התיקים הנחקרים באופן גלוי בתחום העבירות הכלכליות יביא לירידה של 0.22% בשיעור פשיעת צווארון לבן. לאחר ההרשעה, עלייה של 1% במספר חודשי המאסר (תקופת המאסר) תוליך לירידה של 0.97% בשיעור הפשיעה בתחום.

רגב טוענת כי ממצאי המחקר מחזקים את התפישה הקיימת כיום במשטרה, שהובילה להקמת יחידת החקירות להב 433 שמאגדת את כל יחידות החקירה הארציות במטרה להילחם בפשיעה הכלכלית על כל סוגיה ברמה הארצית. רגב מדגישה את חשיבות חיזוקו של מערך החוקרים וגיוסם של חוקרים משכילים בתחומים המורכבים שמהם מגיעות עיקר עבירות הצווארון הלבן. "יש לפעול להעמקת הידע וההיכרות של אנשי מערך המודיעין עם מאפייני פשיעה אלה באמצעות שילוב תכנים מקצועיים יחודיים בקורסים והשתלמויות ושיתוף פעולה מודיעיני בין רשויות האכיפה השונות", אומרת רגב.

רגב מתארת את עבריון הצווארון הלבן כ"מי שמטייל במשבצות שונות על פני לוח השחמט הפלילי". במהלך פעילותו עובר לעתים העבריון, בנוסף לעבירות הונאה, גם עבירות לפי חוקי מס שונים, הגבלים עסקיים, הלבנת הון, פשע מאורגן ועוד. לדבריה, בכל רשות חקירה אזור ידע מקצועי ייחודי, ושיתוף פעולה בין כל היחידות יכול להביא לגיבוש כתב אישום מלא המקיף את מכלול העבירות, ולא רק פן אחד. בנוסף, אומרת רגב כי "גיבוש כתבי אישום חמורים יותר יגרום גם להעלאת רמת הענישה, וכתוצאה ממנה להרתעה אפקטיבית יותר".

לרגב אין ספק בכך שבשל התחכום והרציונליות של פושעי הצווארון הלבן, היקף התופעה נרחב בהרבה ממה שמקובל להניח. בפרק ההמלצות שחותם את העבודה, היא לא עושה הנחות: "מוגבלותה של המשטרה בחשיפת עבירות מסוג זה, דבר התלוי במשאבים ובכוח אדם מיומן - כמו גם בנגישות למידע מורכב ומסועף שהוא אלמנט חשוב בחקירות פשעים כלכליים ונגזר מהיכולת הטכנולוגית המתקדמת של הפושעים - מביאה אותנו להבנה שעל פני השטח אנחנו רואים רק את קצה הקרחון. זה ממצא שחייב להדאיג, מכיוון שהנזק הכלכלי הנובע מהעבירות עצום".

רגב מוסיפה וכותבת כי "חשיפתן של פרשיות הונאה בעלות נזק כלכלי עצום, המבוצעות בחברות או על-ידי עובדים ומנהלים בעלי נגישות המשתמשים במשרותיהם ובשיטות הסוואה מתוחכמות, ממחישה שוב ושוב את הצורך בחוקרים ושיטות חקירה שיוכלו להתמודד עמן. יש לבחון מדיניות אכיפת חוק אפקטיבית שתיתן ביטוי לכל המשתנים שהוכחו במחקר כבעלי השפעה מרתיעה מובהקת, כמו הגדלת מספר החוקרים המקצועיים ושימוש בענישה מרתיעה יותר כדי ליצור מדיניות אכיפה אפקטיבית והרתעה כללית אופטימלית".

מה דעתך על ריבוי התיקים שבהם מעורבים אישי ציבור, מראשי ממשלות ועד לראשי ערים?

"מבחינת הסטטיסטיקה אין כל הבדל בינם לבין כל עבריון צווארון לבן אחר. בעבודה אני נוטה לאפיין את העבירה ולא את העבריון. ברגע שהתבצעה עבירת מרמה, אין הבדל אם זה איש ציבור או אדם ללא עבר פלילי מרקע סוציו-אקונומי מסוים והשכלה מסוימת. לכולם יש מכנה משותף של שיקולים לפני ביצוע העבירה. כמו כולם, הם מפחדים להיראות כשהם מובלים לחקירה וגם לגביהם מתקיימת תיאוריית הבושה. מהבחינה הזו אין הבדל בין איש ציבור למנהל בכיר בחברה".

הארנת מעצור

מסקנות הדוקטורט של בשורה רגב: להוסיף חוקרים ולהנביד ענישה

<<	עלייה של 1% במספר החקירות הגלויות תביא לירידה של 1.2% בפשיעה לנכש
<<	תוספת של 1% במספר החוקרים - כלומר עוד 20 חוקרים בלבד - תוביל לירידה של 0.74% בפשיעה, בהיקף של כ-2.5 מיליארד שקל בממוצע בשנה
<<	קיים קשר מובהק בין חומרת הענישה על העבירות למידת ההרתעה, וקשר חזק במיוחד בין גודל הקנס הכספי להכנסה החוקית של העבריין הפוטנציאלי
<<	"אימת החקירה" של הצווארון הלבן - עצם הבאתם של חשודים לחקירה, מבלי שיובאו בפני בית המשפט ויורשעו - מובילה להרתעה יעילה ולהפחתת רמת הפשיעה הכלכלית
<<	גידול של 1% במספר התיקים הנחקרים באופן גלוי בתחום העבירות הכלכליות יביא לירידה של 0.22% בשיעור פשיעת צווארון לבן
<<	לאחר ההרשעה, עלייה של 1% במספר חודשי המאסר (תקופת המאסר) תוביל לירידה של 0.97% בשיעור הפשיעה בתחום
<<	המחקר מדגיש את חשיבות חיזוקו של מערך החוקרים וגיוס חוקרים משכילים בתחומים המורכבים שמהם מגיעות עיקר עבירות הצווארון הלבן
<<	שיתוף פעולה בין היחידות השונות במשטרה הכרחי כדי לגבש כתבי אישום שיקיפו את מכלול העבירות של אנשי הצווארון הלבן, שנפרשות לעתים על מספר תחומים

מאמן הכדורסל של משפחת אברג'ל

בדצמבר 2005 הוגש כתב אישום חמור על עבירות מס והלבנת הון נגד האחים אשר ושולם בן-יאיר. השניים הואשמו בכך שניהלו בנק פרטי שנתן שירותים לברוני השוק האפור, ממשרד קטן סמוך לכיכר השעון ב"פ. לפי כתב האישום, גילגלו האחים מחזור שנתי של 1.5 מיליארד שקל ועבדו עם עשרות קבלני משנה שפרטו באמצעותם צ'קים ששימשו מלווים בריבית גבוהה ברחבי ישראל.

אחד מהם היה בני רביזדה, מי שכונה "מלך השוק האפור" וזכה לפרסום לאחר שנודע כי עשרות מיליוני שקלים מכספי המעילה בבנק למסחר עברו דרך חשבונות שניהל, היישר לכיסיהם של כמה מבכירי העבריינים בישראל.

בכתב האישום של האחים בן-יאיר לא נכללו אמנם עבירות על-פי החוק למאבק בארגוני פשיעה אבל מהראיות שנאספו לצורך הגשת כתב האישום עולה תמונה מטרידה ביותר, שלפיה פעלו האחים באין מפריע כמעט כמו בנקאים לגיטימיים (כפי שטוענים פרקליטיהם) וגילגלו מיליארדי שקלים - אבל בפועל סייעו למערכת הכלכלית של הפשע בישראל.

עם הלקוחות של חברת סנאבי שניהלו האחים בן-יאיר נמנה גם מאמן הכדורסל לשעבר עמי ברדה, שעשה הסבה מקצועית ונהפך לפי המודיעין המשטרה ל"חייל" של ארגון הפשע של משפחת אברג'ל, שנחשב לאחד הפעילים מסוגו בישראל.

בחקירת המשטרה התגלה שברדה השתמש בשירותי סנאבי לצורך הלבנת כספים שקיבל ב-69 מקרים שונים של הונאת בנקים למשכנתאות. את ההונאות הוא ביצע באמצעות שימוש בלווים פיקטיביים ובמסמכים מזויפים. ברדה הצליח להוציא בדרך זו יותר מ-50 מיליון שקל מבנק משכן, והעביר אותם דרך סנאבי.

בכתב האישום נגד האחים בן-יאיר מופיע חייל נוסף של משפחת אברג'ל - צביקה סוויסה, שניהל גם הוא עסק להלוואות בריבית נשך, וכשלקוחותיו פיגרו בתשלומים דאג להכיר להם את חבריו החביבים ממשפחת אברג'ל. חקירתו של סוויסה חשפה עד כמה מסועף העולם הפיננסי של הפשע בישראל ועד כמה הוא מקושר לעולם הפיננסי הלגיטימי. מהעדויות עלו סיפורים על לוויים שהעבירו על שמם של מלווים בשוק האפור מכוניות יוקרה, נדל"ן או עסקים פעילים וזכויות חתימה בחשבונות הבנק שלהם, ששימשו כמובן לביצוע עבירות נוספות.

הבנקים הפרטיים הם רק חלק מתעשייה שלמה של עבירות כלכליות, הכוללות מעילות ענק, פרשות עוקץ מתוחכמות, זיוף כרטיסי אשראי ומסמכים לצורך השתלטות על נכסים וחברות במרמה, וכן שורה

של עבירות במגזר הציבורי הכוללות הטיית מכרזים ועבירות נדל"ן.

עיר הנשמות הטהורות

עשרה ראשי ערים שהסתבכו בפלילים בשנים האחרונות

* נגד יעקב פרץ, ראש העיר קריית אתא, מתנהלת חקירה פלילית בחשד לביצוע מינויים פיקטיוויים בחברת "המשקם" (חברה בבעלות משרד הרווחה וההסתדרות הציונית). פרץ, יו"ר הדירקטוריון, חשוד שמינה מקורבים ובעלי ברית פוליטיים לתפקידי מפתח בחברה, בתמורה לתמיכה בו במועצת העיר ובפעילויותיו הציבוריות.

* חיים ברביבאי, ראש העיר קריית שמונה, הורשע לפני כחודשיים בעבירות של שוחד בחירות, מרמה והפרת אמונים ורישום כוזב במסמכי תאגיד. עבירות אלה בוצעו במערכת הבחירות של 2003, כאשר ברביבאי קיבל תרומות מקבלנים.

* לפני כחודש החליטה פרקליטות המדינה על העמדתו לדין של שוקי פורר, ראש העיר רחובות (בכפוף לשימוע שייערך לו), בגין עבירות של שבועת שקר, קשירת קשר לביצוע פשע, הפרת אמונים ועבירות נוספות. מדובר בעבירות הקשורות לאיסוף כספים לקמפיין הבחירות לעירייה ב-1998.

* לפני תשעה חודשים המליצה משטרת המחוז הצפוני להעמיד לדין את זהר עובד, ראש העיר טבריה, בגין עבירת שוחד בחירות. עובד חשוד בתשלום חובותיהן של רשימות שהתחרו נגדו במערכת הבחירות ב-2003, בתמורה לתמיכה בו.

* לפני שלושה חודשים מצאה היחידה הארצית לחקירות הונאה כי יש תשתית ראייתית הנחוצה להגשת כתב אישום נגד עורסאן יאסין, ראש העיר שפרעם, בגין עבירות שבוצעו במערכת הבחירות ב-2003. ליאסין מיוחסות עבירות של שוחד בחירות, מרמה והפרת אמונים.

* באוקטובר 2007 המליצה המשטרה להעמיד לדין את יוסי בן-דוד, ראש העיר יהוד, בחשד לעבירות מרמה, הפרת אמונים, עבירות על חוק האזנת סתר ותקיפה. נגד אחיינו של ראש העיר, יניב בן-דוד, הוגש לפני כמה חודשים כתב אישום חמור הכולל גם עבירות של הלבנת הון.

* נגד רוני מהצרי, ראש העיר אשקלון, מתנהלת בימים אלה חקירה פלילית בחשד שהטריד מינית עובדת בעירייה. בנוסף, המשטרה המליצה לפני שנה להעמיד את מהצרי לדין בגין שוחד בחירות, בשל החשד שבבחירות 2003 הבטיח משרות תמורת תמיכה בו.

* ישראל סדן, ראש העיר חדרה לשעבר (שהתפטר כשהוגש נגדו כתב אישום), הורשע בנובמבר 2005 במתן שוחד. בפסק הדין נקבע שבמשא ומתן הקואליציוני לאחר בחירות 2003 הבטיח סדן לחברי מועצה כספים, משרות וטובות הנאה אחרות. סדן נידון לשמונה חודשי מאסר בפועל, והשתחרר מהכלא לאחר ארבעה חודשים וחצי.

* לפני כשנתיים הוגש כתב אישום נגד רון פרומר, לשעבר ראש העיר נהריה. פרומר, לשעבר קצין בשייטת, מואשם כי שיחד את מתנגדיו בבחירות 2003 בכך שהבטיח להם תפקידים בעירייה תמורת הסרת מועמדתם. במקרה אחד חשוד פרומר שנתן לחברי קבוצת מתנגדים צ'ק ביטחון בסך 300 אלף שקל למקרה שיפר את הבטחותיו.

* מחמד ח'יר, ראש מועצת פקיעין לשעבר (שהתפטר לאחר הרשעתו), הורשע בעבירה של שוחד בחירות, בשל חתימתו על שני הסכמים של "משרות תמורת קולות" בבחירות 2003. בתחילת החודש נגזרו על ח'יר שישה חודשי עבודות שירות.